

Razvitost informacijske družbe in e- uprave v Sloveniji v primerjavi z izbranimi državami EU: Ali Slovenija tudi na tem področju stagnira?

Janja Nograšek in prof. dr. Mirko Vintar

Fakulteta za upravo, Inštitut za informatizacijo uprave

20.4.2011

Namen prispevka

Namen prispevka je preučiti razmerja med posameznimi kazalniki razvitosti **informacijske družbe** s poudarkom na kazalnikih **razvitosti e-uprave** in **uporabe storitev e-uprave** v Sloveniji v primerjavi z izbranimi evropskimi državami na tem področju.

Informacijska družba vs. e-uprava

Informacijska družba je družba v kateri je ustvarjanje, upravljanje in posredovanje informacij vse pomembnejša ekonomska in kulturna dejavnost.

Značilnosti informacijske družbe

- › teledelo
- › učenje na daljavo
- › e-bančništvo
- › e-poslovanje
- › e-zabava
- › e-uprava
- › -e-???

Eden izmed najpomembnejših segmentov informacijske družbe.

3. prioriteto področje strategije i2010 –
Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje.

Metodologije in kazalniki merjenja informacijske družbe

Metodologija	Izvajalec	Kazalniki	Vzorec držav
i2010-Benchmarking Framework	Eurostat	32 kazalnikov – 3 skupine (enotni informacijski prostor, inovacije in investicije v IKT in vkjučujoča informacijska družba)	Evropske države
The Global Information Technology Report	Svetovni gospodarski forum	Indeks mrežne pripravljenosti – 3 podindeksi (koristnost okolja, pripravljenost ključnih udeležencev in uporaba IKT med ključnimi udeleženci)	133 držav
Digital Economy Rankings	Ekonomist	6 skupin kazalnikov (povezljivost in tehnološka infrastruktura, poslovno okolje, sociološko in kulturno okolje, zakonodajno okolje, vladna politika in vizija in uporaba s strani državljanov in podjetij)	69 držav
UN E-Government Survey	Oddelek ZN za ekonomske in socialne zadeve	Indeks pripravljenosti na e-upravo (indeks prisotnosti na spletu , indeks telekomunikacijske infrastrukture in indeks človeškega kapitala) in indeks sodelovanja	192 držav članic ZN

i2010-Benchmarking Framework (izbrani kazalniki)

Področje	Kazalniki
Enotni evropski informacijski prostor	Širokopasovna pokritost (št. širokopasovnih povezav na 100 prebivalcev)
	Delež gospodinjstev s širokopasovno povezavo
	Delež podjetij s širokopasovno povezavo
	Delež posameznikov, ki redno uporabljajo internet (vsaj enkrat tedensko)
Inovacije in investicije v IKT	Delež podjetij, ki uporabljajo odprtokodni sistem
	Delež internetnega naročanja v podjetjih
	Delež internetne prodaje v podjetjih
	Delež podjetij, ki sprejemajo ali pošiljajo elektronske račune
	Delež podjetij, ki uporabljajo varni e-podpis pri poslovanju s strankami
	Delež zaposlenih z znanjem IKT od vseh skupaj zaposlenih
	Delež sredstev za IT v BDP
	Delež sredstev za komunikacijsko tehnologijo v BDP
Vključujoča informacijska družba	Razvitost storitev e-uprave
	Delež posameznikov, ki uporabljajo internet za interakcijo z javno upravo (po vrsti interakcije)
	Delež podjetij, ki uporabljajo internet za interakcijo z javno upravo (po vrsti interakcije)

Metodologije in kazalniki merjenja e-uprave

Metodologija	Kazalniki	Vzorec držav
CapGemini	Zrelost spletnih storitev na podlagi petstopenjskega zrelostnega modela	Evropske države
	Razpoložljivost 20 osnovnih javnih storitev na spletu	
	<i>Spletna raziskava na podlagi ocene več kot 14.000 spletnih strani na nacionalni, regionalni in lokalni ravni</i>	
UN E-Government Survey	Indeks prisotnosti na spletu na podlagi štiristopenjskega modela	192 držav članic ZN
	<i>Spletna raziskava na podlagi binarnega vprašalnika za ocenjevanje nacionalnih portalov vlad držav članic ZN + spletnih strani ministrstva za šolstvo, delo, socialne zadeve, zdravje in finance</i>	
Brown University Survey	Ocenjevanje 18 specifičnih značilnosti spletnih strani uprav	198 držav po svetu
	<i>Poglobljena analiza 1.667 nacionalnih spletnih strani uprav</i>	

Povezanost izbranih kazalnikov informacijske družbe in e-uprave (Pearsonova korelacija)

	<i>Razvitost e-uprave</i>	<i>Uporaba e-uprave-državljeni</i>	<i>Uporaba e-uprave - podjetja</i>	<i>Širokopasovna pokritost</i>	<i>Širokopasovna povezava-gospodinjstva</i>	<i>Širokopasovna povezava-podjetja</i>	<i>Delež sredstev v IT</i>
<i>Razvitost e-uprave</i>	1	,564**	,410*	,594**	,677**	,561**	,642**
<i>Uporaba e-uprave-državljeni</i>	,564**	1	,559**	,890**	,898**	,528**	,737**
<i>Uporaba e-uprave-podjetja</i>	,410*	,559**	1	,476*	,510**	,506**	,341
<i>Širokopasovna pokritost</i>	,594**	,890**	,476*	1	,908**	,627**	,789**
<i>Širokopasovna povezava-gospodinjstva</i>	,677**	,898**	,510**	,908**	1	,563**	,809**
<i>Širokopasovna povezava-podjetja</i>	,561**	,528**	,506**	,627**	,563**	1	,605**
<i>Delež sredstev v IT</i>	,642**	,737**	,341	,789**	,809**	,605**	1

**Korelacija je statistično značilna pri stopnji 0,01

* Korelacija je statistično značilna pri stopnji 0,05

Razvitost informacijske družbe v Sloveniji v okviru EU

✓ Slovenija po kazalnikih enotnega informacijskega prostora

Kazalnik	EU27	Slovenija	Rang
Širokopasovna pokritost (št. širokopasovnih povezav na 100 prebivalcev)	23,9 %	22,1 %	12
Delež gospodinjstev s širokopasovno povezavo	56 %	56 %	13
Delež podjetij s širokopasovno povezavo	83 %	85 %	13
Delež posameznikov, ki redno uporabljajo internet (vsaj enkrat tedensko)	60 %	58 %	15

✓ Slovenija po kazalnikih inovacije in investicije v IKT

Kazalnik	EU27	Slovenija	Rang
Delež podjetij, ki uporabljajo odprtokodni sistem	14 %	15 %	10
Delež internetnega naročanja v podjetjih	24 %	20 %	13
Delež internetne prodaje v podjetjih	12 %	11 %	14
Delež podjetij, ki sprejemajo ali pošiljajo elektronske račune	23 %	9 %	24
Delež podjetij, ki uporabljajo varni e-podpis pri poslovanju s strankami	26 %	85 %	1
Delež zaposlenih z znanjem IKT od vseh skupaj zaposlenih	18,46 %	21,58 %	7
Delež sredstev za IT v BDP (2008)	2,4 %	1,6 %	16

Razvitost in uporaba storitev e-uprave v Sloveniji v okviru EU

✓ Slovenija po kazalnikih razvitosti e-uprave

Raziskava	Kazalniki merjenja razvitosti e-uprave	Slovenija (rang)	Število držav
CapGemini (2009)	Zrelost spletnih storitev	5	EU 27+
	Razpoložljivost 20 osnovnih javnih storitev na spletu	5	
UN E-Government Survey (2008)	Indeks prisotnosti na spletu	23	EU27+
		51	192 držav članic ZN
Brown University Survey (2008)	Razvitost e-uprave	27	EU27+
		112	198 držav po svetu

Razvitosti in uporaba storitev e-uprave v Sloveniji v okviru EU

✓ Slovenija po kazalnikih uporaba storitev e-uprave med posamezniki

Kazalnik	EU27	Slovenija	Rang
Delež posameznikov, ki uporabljajo internet za interakcijo z javno upravo	30 %	32 %	11
Delež posameznikov, ki uporabljajo internet za pridobivanje informacij o storitvah javne uprave	27 %	31 %	10
Delež posameznikov, ki uporabljajo internet za pridobivanje in tiskanje uradnih obrazcev	17 %	19 %	10
Delež posameznikov, ki uporabljajo internet za pošiljanje uradnih obrazcev preko interneta	13 %	8 %	19

✓ Slovenija po kazalnikih uporaba storitev e-uprave med podjetji

Kazalnik	EU27	Slovenija	Rang
Delež podjetij, ki uporabljajo internet za interakcijo z javno upravo	78%	93%	5
Delež podjetij, ki uporabljajo internet za pridobivanje informacij o storitvah javne uprave	70%	89%	3
Delež podjetij, ki uporabljajo internet za pridobivanje in tiskanje uradnih obrazcev	70%	90%	3
Delež podjetij, ki uporabljajo internet za pošiljanje uradnih obrazcev preko interneta	60%	80%	3
Delež podjetij, ki uporabljajo internet za celotno izvedbo postopka preko interneta	48%	72%	3
Delež podjetij, ki uporabljajo internet za izvedbo postopka e-javnega naročanja	12%	10%	18

Razvitosti informacijske družbe in e-uprave v Sloveniji primerjalno z izbranimi državami EU

Poročilo o digitalni konkurenčnosti Evrope

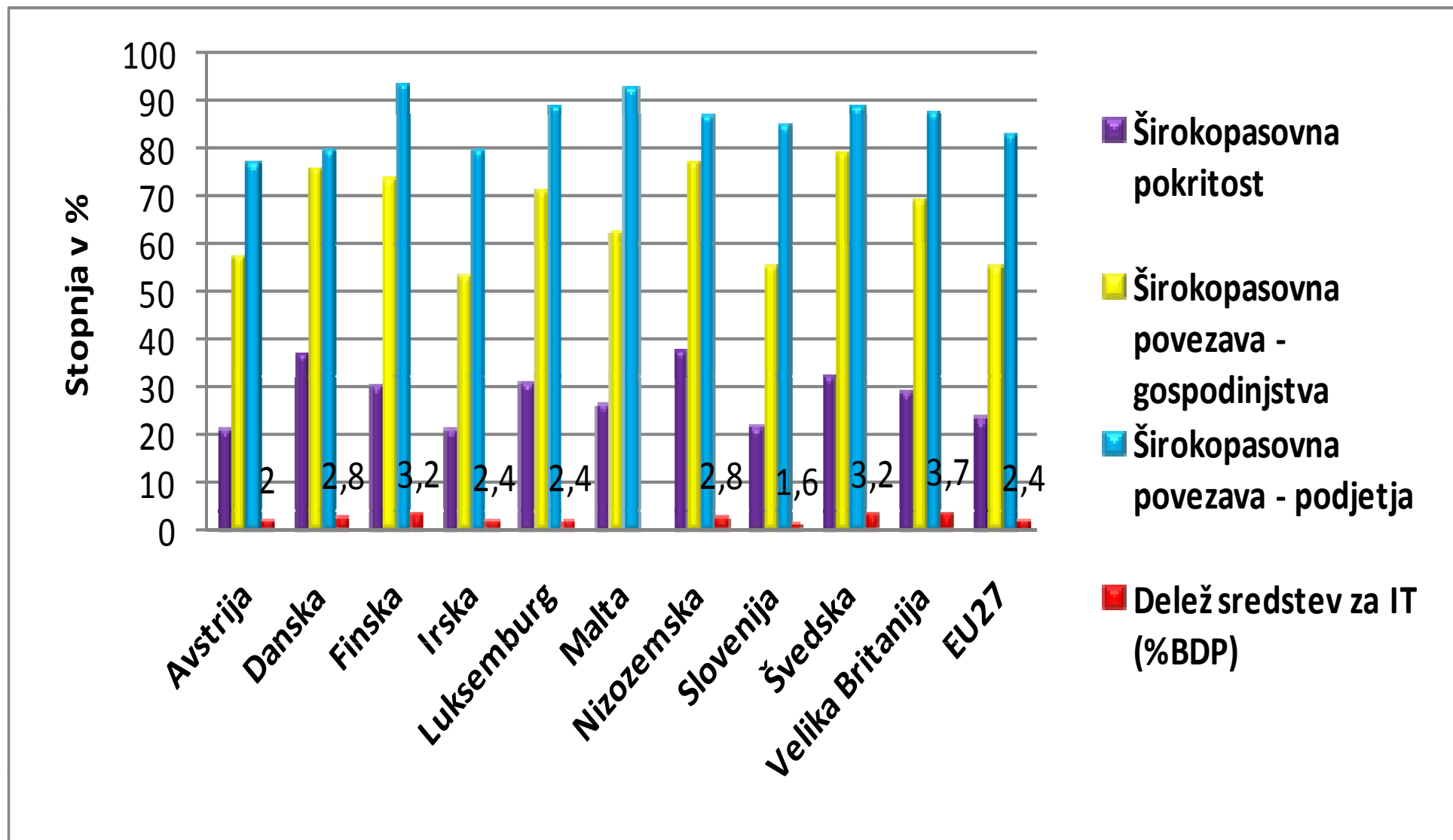
Analiza

glavnih dosežkov strategije i2010 – Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje za obdobje od 2005 do 2009

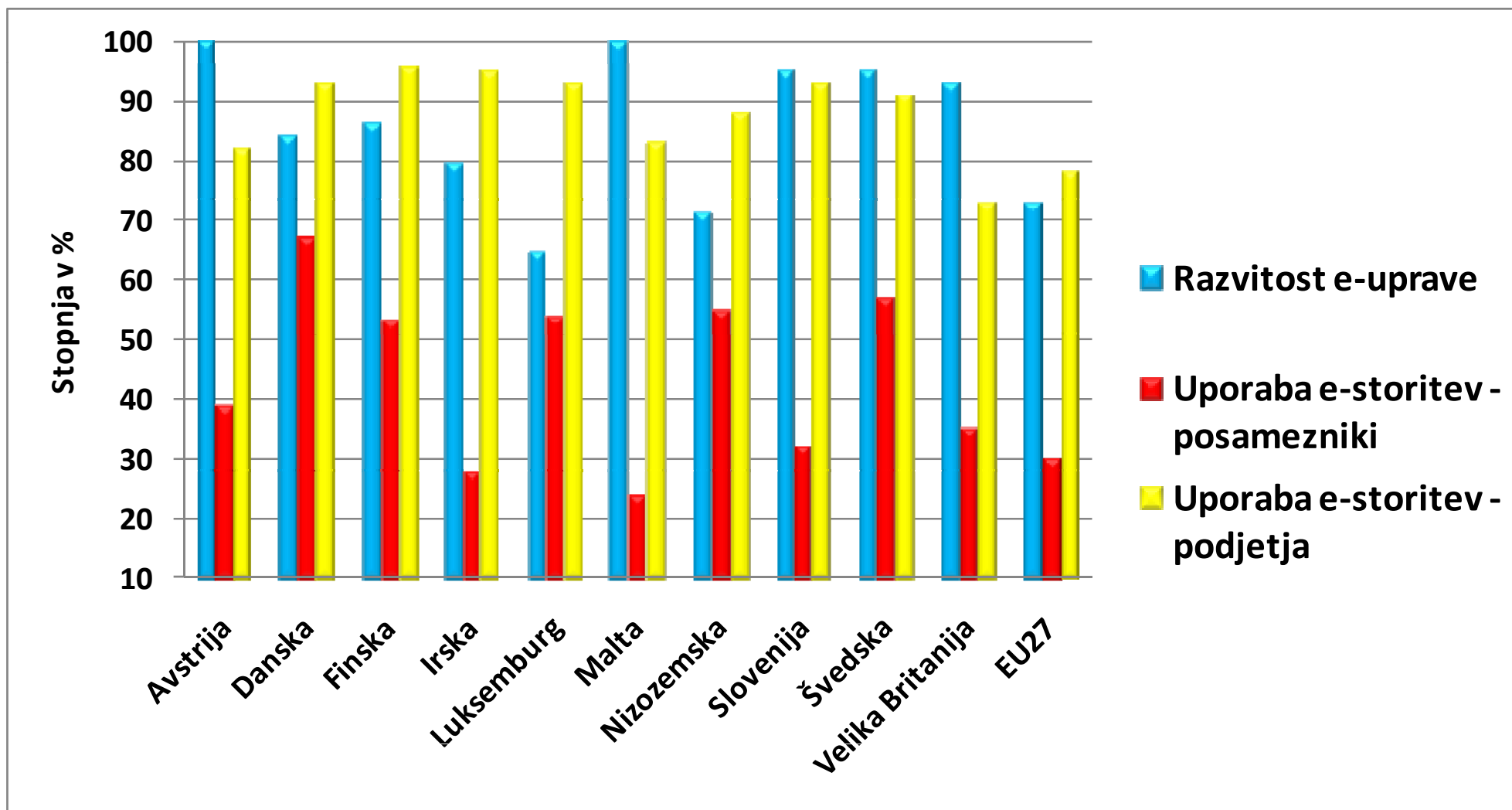
Izbor

- ✓ Vodilne države EU na področju informacijske družbe: **Danska, Finska, Luksemburg, Nizozemska, Švedska in Velika Britanija**
- ✓ Vodilne države EU na področju razvitosti e-uprave: **Avstrija, Malta, Slovenija, Švedska in Velika Britanija**
- ✓ Vodilne države EU po stopnji uporabe storitev e-uprave med posamezniki: **Danska, Finska, Luksemburg, Nizozemska in Švedska**
- ✓ Vodilne države EU po stopnji uporabe storitev e-uprave med podjetji: **Danska, Finska, Irska, Luksemburg in Slovenija**

Razvitost informacijske družbe v Sloveniji v primerjavi z izbranimi državami EU

Razvitost e-uprave in uporaba storitev e-uprave v Sloveniji v primerjavi z izbranimi državami EU

Ključne ugotovitve

- ✓ države z visoko stopnjo razvitosti informacijske družbe (npr. Danska, Luksemburg in Nizozemska) imajo nizko stopnjo razvitosti e-uprave, na drugi strani pa visoko stopnjo uporabe storitev e-uprave med posamezniki (in tudi med podjetji)
- ✓ države z visoko stopnjo razvitosti e-uprave (CapGemini) (npr. Avstrija, Malta in **Slovenija**) so po kazalnikih informacijske družbe na zadnjih mestih med 10 izbranimi državami; tudi delež uporabe storitev e-uprave v teh državah je nizek (!? vlaganje sredstev v razvoj 20 storitev, ki se merijo po CapGemini)
- ✓ stopnja razvitosti informacijske družbe in uporabe storitev e-uprave (predvsem med posamezniki) sta močno povezani

Država	KAZALNIKI INFORMACIJSKE DRUŽBE				KAZALNIKI E-UPRAVE		
	Široko-pasovna pokritost	Široko-pasovna pokritost gospodinjstev	Široko-pasovna pokritost podjetij	Delež sredstev za IT	Razvitost e-uprave	Uporaba storitev med posamezniki	Uporaba storitev med podjetji
Avstrija	9	8	10	8	1	6	9
Danska	2	3	8	4	7	1	3
Finska	5	4	1	2	6	5	1
Irska	10	10	8	6	8	9	2
Luksemburg	4	5	3	6	10	4	3
Malta	7	7	2		1	10	8
Nizozemska	1	2	6	4	9	3	7
Slovenija	8	9	7	9	3	8	3
Švedska	3	1	3	2	3	2	6
V. B.	6	6	5	1	5	7	10

Ključne ugotovitve

- ✓ slovenska **informatična družba** je dokaj **slabo razvita**, saj po večini kazalnikov dosegamo le povprečje EU
- ✓ **vlaganja v informacijsko tehnologijo** so v Sloveniji med najnižjimi v EU
- ✓ edina kazalnika po katerih **izstopamo** sta kazalnik **uporabe storitev e-uprave med podjetji** in **razvitost e-uprave** (ob upoštevanju le CapGemini); uporaba storitev med državljani je nizka, še posebno uporaba storitev na višjih stopnjah
- ✓ **!** ostale svetovne raziskave slovensko e-upravo uvrščajo zgolj v drugo polovico evropskih držav

Zaključek

- ✓ *Slovenija stagnira na področju razvitosti informacijske družbe in e-uprave*
- ✓ *potrebna so nova vlaganja v tovrstna področja in nov pristop k oblikovanju prioritet na teh področjih*

**HVALA ZA
POZORNOST!**

